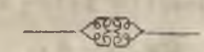
№ 185. Poniedziałek 13. Sierpnia 1855. Rok Gazecie 45.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 3 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLAD.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

Lwów, 12. sierpnia. Podług doniesień telegraficznych przybył Jego Cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Karol Ludwik wczoraj wieczór w przejeździe do Czerniowiec w najlepszem zdrowiu do Zaleszczyk i udał się dziś zrana o godzinie 11stej po wysłuchaniu mszy świętej i zwiedzeniu fortyfikacyi w dalszą podróż do Skały.

(Upomnik dla inwalidów miejscowych.)

Lwów, 21. lipca. Podczas najwyższej obecności Jego c. k. Apost. Mości Najjaśniejszego Cesarza we Lwowie poświęcił jakiś nieznajomy dobroczyńca pisemnem oświadczeniem z d. 23. czerwca r. b., które jednak dopiero 30. czerwca r. b. do prezydyum magistratualnego nadeszło — kwotę dziesięciu złr. m. k. z tem życzeniem, by z tego ugoszczono dnia 24go czerwca r. b. inwalidów miejscowych.

A że to życzenie dla opóźnionego nadejścia pisma wspomnionego nie mogło być spełnione w dniu oznaczonym, przeto magistrat odłożył spełnienie zamiarów lojalnego i dobroczynnego dawcy na zbliżający się *dzień najwyższsych urodzin Jego c. k. Apost. Mości naszego Najmiłościwszego Cesarza i Pana,* to jest na 18go sierpnia, w którym to dniu inwalidzi miejscowi otrzymują z funduszu lokalnego corocznie wsparcie statutami przepisane.

Podając to do publicznej wiadomości i składając nieznajomemu patryocie wyraz najczulszej podzięki, spodziewać się należy, że urzeczywistnienie życzenia jego dnia 18. sierpnia będzie sercu jego równie tak miłe, jak gdyby to już dnia 24. czerwca nastąpiło.

(Dar Towarzystwa strzelniczego na fundusz rzemieślniczy.)

Lwów, 31. lipca. Lwowskie towarzystwo strzelców urządziło na cześć najwyższej i tyle pożądanej obecności Jego c. k. Apost. Mości Najjaśniejszego Cesarza i Pana uroczyste strzelanie do tarczy, i czysty ztąd przychód w kwocie 202 złr. 5 kr. m. k. poświęciło na rzecz funduszu rzemieślniczego pod nazwą „Franciszka Józefa."

Magistrat ma sobie za miły obowiązek, podać ten dar szczodrobliwy przeznaczony na pomnożenie wspomnionego funduszu dobroczynnego, z wyrazem najczulszej podzięki do wiadomości publicznej.

(Stan cholery w okręgu administracyjnym lwowskim po koniec lipca.)

Lwów 10. sierpnia. Podług nadesłanych po koniec lipca r. b. urzedowych wykazów pojawiała się cholera oprócz stolicy w następujących obwodach lwowskiego okręgu administracyjnego w wyszczególnionym poniżej sło-unku:

Liczba kolei	Obwód	Liczba miejsc	Ludność	zasłabło	wyzdrowiało	umarło	pozostało w kuracyi
1	Lwowski	35	35 327	578	228	243	107
2	Złoczowski	33	40.239	809	282	336	191
3	Przemyski	25	35.842	1081	388	567	136
4	Żółkiewski	23	40.726	515	176	170	169
5	Tarnopolski	10	29.864	299	70	117	112
6	Samborski	8	32.530	148	31	41	76
7	Sanocki	6	7942	80	32	18	30
8	Stryjski	4	7507	34	6	9	19
9	Czortkowski	1	3850	6	2	2	2
	Razem . .	145	233.827	3560	1215	1503	842

(Poczta wiedeńska. — Arcyksiążę Albrecht zasłabł na febrę. — Arcybiskup Wiedeński u dworu przyjmowany.)

Wiedeń, 8. sierpnia. Jego Cesarzewicz. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Albrecht zasłabł cokolwiek na dniu 2. b. m. w pałacu letnim w Weilburgu, i gdy się pokazały symptomata febry pozostał w łóżku za poradą lekarzy.

Jego Cesarzew. Mość, przyjęty oddawna głębokiem uczuciem religijnem, jakiem zawsze odznaczali się członkowie najwyższego domu cesarskiego, odprawił na własne żądanie spowiedź świętą, chociaż słabość niepodawała dotąd najmniejszego powodu do obawy.

Podajemy te szczegóły do wiadomości publicznej, by zapobiedz rozszerzeniu niepokojących pogłosek, jakie raz już w zeszłym roku przy podobnej sposobności obiegały.

— Jego Eminencya, książę arcybiskup wiedeński, Otmar Rauscher miał zaszczyt osobnego dnia 6. b. m. posłuchania u J. Mości Cesarza.

(Zdjęcie sekwestru w Weneckiem.)

Werona, 7. sierpnia. Dobra 31 wychodźców z prowincyi weneckich uwolnione zostały od sekwestru. *(L. k. a.)*

Ameryka.

(Pretensye werbowników uwolnionych. - Napaści Know-Notingów. — Pismo Cesarza Rosyi do Prezydenta. — Żądanie poszkodowanych w Greytown).

Parostatek „Pacifique" przywiózł do Liwerpolu pocztę z Nowego Jorku z dnia 25. lipca:

Osoby aresztowane w Bostonie za werbowanie do legii angielskiej zostały puszczone na wolność i wydały proces kapitanowi Clark, który ich kazał uwięzić. Żądają 40.000 dolarów wynagrodzenia.

Podczas metingu Know-Nothingów w Louisville napadło pospólstwo na pomieszkania *Irlandczyków,* przyczem padło kilka wystrzałów.

Dziennik „New-Jork Herald" donosi, że Prezydent Stanów zjednoczonych otrzymał od Cesarza Rosyi odpowiedź na list gratulacyjny pana Pierce przesłany Carowi Aleksandrowi przy wstąpieniu na tron. Cesarz powiada w swym liście, że dostojny Ojciec Jego zalecił mu umierając, ażeby zgłębiał pisma, które mu przesyłali pp. Jakson, Clay, Webster i inni mężowie Stanu Unii amerykańskiej. Wyraża przytem uczucia największego szacunku dla Stanów zjednoczonych i życzenia, ażeby długo trwała ich przyjaźń z Rosyą.

Poszkodzeni przy bombardowaniu miasta Greytown żądają od rządu w Washingtonie wynagrodzenia w sumie 5 milionów dolarów.

Anglia.

(Świeższe wiadomości. — Król Portugalski przybył. — Karabiny Minié do Krymu.)

Londyn, 6. sierpnia. Jego Mość król Portugalii i książę Oporto przybyli dziś rano do Southampton dokąd na ich powitanie wyjechał hrabia Lavradio ambasador portugalski przy dworze tutejszym.

Król Portugalii i książę Oporto udali się na zaproszenie J. M. królowej dnia dzisiejszego z Southampton na zamek w Osborne, gdzie mają zabawić kilka dni.

Wczoraj wysłano dwa tysiące wiązek karabinów Minié do Krymu. *(Indep. belge.)*

(Rzecz z posiedzenia d. 3. sierpnia. — Poselstwo królowy. — Jenerał Beatson żyje. — Organizacya legii tureckiej.)

Na posiedzeniu izby wyzszej z 3 sierpnia odczytał Lord Kanclerz poselstwo Jej Mości królowy z wezwaniem, ażeby izba przyjęła życzliwe dodatkowe kredyta dla silnego prowadzenia dalszej wojny. Na zapytanie *Lorda Ellenborough* oświadczył *Lord Panmure,* że wiadomość o zamordowaniu jenerała Beatsona jest fałszywa. Wprawdzie zaszły rozruchy między tem wojskiem, ale przytłumiono je wkrótce. *Lord Ellenborough* sądzi, że wypadku tego można było uniknąć, gdyby rząd podług rady jego dodałbył jenerałowi Beatson korpus nieregularnej konnicy tureckiej z Indyi jako straż przyboczną, któryby oraz służył za wzór Baszi-bozukom. Bez tego nieuda się nigdy organizacya. *Lord Panmure* protestuje przeciw temu. Wprawdzie rzecz to wątpliwa, czy z Baszi-bozuków da się kiedy utworzyć nieregularna konnica, ale przytem wszystkiem odbywa się organizacya kontyngensu tureckiego bardzo szczęśliwie, oficerowie angielscy umieją już po turecku przymawiać do swoich ludzi, i znachodzą największe posłuszeństwo. Kawalerya tego kontyngensu liczy już 2000 a piechota 10,000 ludzi. Potem odczytano, bez głosowania po raz drugi bil względem pożyczki tureckiej.

(Treść posiedzenia z 3. sierpnia).

Na posiedzeniu izby niższej z 3. sierpnia ganił pan *Laing* ministeryum za to, że odrzuciło zaproponowany przez lorda J. Russella w ciągu pobytu jego w Wiédniu system zrównoważenia sił rosyjskich. Pan *Gladstone* zarzucał ministerstwu, że jest odpowiedzialne za teraźniejszą wojnę. Po tych przemowach zmieniła się debata w osobiste przycinki przeciw panu J. Molesworth za mowę jego w Southwarku przy wyborach. Dyskusya ta skończyła się bez dalszych skutków.

Francya.

(Świeższe wiadomości. — Dar na obchód uroczystości 15. sierpnia. — Dżemil Bej przybył. — Zwiedzenie wystawy. — Dar dla armii krymskiej. — Jenerał Bodisco w Paryżu. — Wstrzymanie depeszy na czas. — Poczta Paryska z 6. sierpnia. — Ujęcie brata skrytobójcy Pianori. — Marszałek Castellane przybył do Paryża. — Wymiana jeńców. — Cesarzowa cierpiąca. — Kontreadmirał Barbier de Tian przybył z Grecyi. — Wojsko z Rzymu z powrotem. — Korpus robotników angielskich do Krymu. — Przetrząsanie domowe. — Stan marynarki w Tulonie. — Powrót jeńcom rosyjskim dozwolony.)

Paryż, 9. sierpnia. *Monitor* zawiera dekret cesarski wyznaczający armii 300.000 franków na obchód uroczystosci dnia 15. sierpnia.

Paryż, 7. sierpnia. Jego Excelencya Mehemed-Dżemil-Bej ambasador Porty otomańskiej przy dworze francuskim, syn Reszyd-Baszy, opuściwszy Konstantynopol na dniu 26. lipca na okręcie „Thabor," przybył do Paryża wczoraj 6. sierpnia po szóstej godzinie wieczór.

— W poniedziałek, 87.164 osób zwiedziło wystawę, mianowicie: wystawę przemysłową 75.373, sztuk pięknych 11.891.

— Pan Maxymilian Königswater deputowany departamentu Sekwany złożył w ministerstwie wojny 2500 franków dla armii krymskiej na obchód dnia 15. sierpnia.

— Rosyjski jenerał Bodisco wzięty w niewolę w Bomarsundzie przybył wczoraj z swymi adjutantami do Paryża. *(Indp. B.)*

Z Paryża donoszą, że rządy w Paryżu i w Londynie dla lepszego zachowania tejemnicy o terazniejszych robotach oblężniczych pod Sebastopotem postanowiły nieogłaszać jakiś czas urzędowych depesz z Krymu.

Dziennik „K. Z." donosi o przytrzymaniu w Jersej brata straconego w Paryżu skrytobójcy *Pianori*. Przybył on prosto z Włoch, a z papierów znalezionych przy nim okazało się, że miał zamiar udać się do Francyi dla pomszczenia śmierci brata swego. Marszałek Castellane przybył do Paryża. — Z liczby 400 jeńców wojennych w Havre odesłano 200 na morze baltyckie dla wymiany za jeńców francuskich. Cesarzowa jest nieco cierpiąca, i już za dwa dni przenosi się do St. Cloud.

Jak donosi *Monitor*, zawinęły dnia 31. lipca do Tulonu z Pireju, kontreadmirał Le Barbier de Tian; parowa fregata „Canada," przywiozła z Civita-Vechia wojsko z powrotem. Tego samego dnia odpłynął mieszany transportowy okręt o 1200 beczkach „La Meurthe" z Brestu na czarne morze.

Do Marsylii przybyło czterech oficerów z nowego korpusu robotników, utworzonego w Anglii dla robienia przekopów w Krymie. Ludzie korpusu tego przyjęli służbę na trzy lata, z obowiązkiem pracy nawet pod ogniem nieprzyjacielskim; tygodniowy ich żołd wynosi 50 franków.

U kilku kupców w dzielnicy St. Germain przetrząsano pomieszkania za godłami legitimistycznymi.

— W zatoce tulońskiej znajdują się obecnie 10 okrętów liniowych, 4 fregat, 2 korwet; kilka mniejszych okrętów.

Wypuszczenie oficerów rosyjskich z niewoli francuskiej jest tylko bezpośredniem następstwem zawartej z Rosyą umowy względem wzajemnego wydawania sobie jeńców wojennych. Wszędzie uwiadomiono ich o nowym tym układzie i dodano, że wolno im wracać do domu drogą, jaką sami sobie obierą. Minister wojny ofiarował im albo sposobność bezpłatnej podróży do Petersburga, lub zaliczenie kosztów podróży lądem aż do granicy rosyjskiej.

Belgia.

(Król Portugalii odjechał).

Bruksela, 2. sierpnia. Jego Mość Król Portugalii odjechał dziś z bratem swoim w towarzystwie Jego król. Mości hrabiego Flandryi do Ostende, zkąd odpłynie okrętem Mindello do Lizbonu.

Włochy.

(Tajne konsystoryum i treść alokucyi papieskiej. — Składka na ubogich proboszczów. — Wybory katolickie. — Sprawa duchowna w zawieszeniu. — Inżynierowie do Krymu.)

Korespondent *Gazzeta di Venezia* pisze z Rzymu 31. lipca: „Na odbytem tymi czasy tajnem konsystoryum w Rzymie miał Ojciec Święty przemowę, której treść podaję tu w krótkości: Cały świat wie, co się dzieje w Piemoncie, jak rownież znana jest każdemu przestrog obchodzaca tych wszystkich, którzyby w Piemoncie pośrednio brali udział w naruszeniu ustaw kościelnych lub praw stolicy papieskiej. A że ustawa klasztorna w Piemoncie doszła przecież do wykonania, a nawet zaczęto używać w tej mierze gwałtownych środków, przeto oświadczył Jego Świętobliwość o wspomnionej alokucyi jak najuroczyściej, że wszyscy podpadają cenzurze kościelnej, którzy w jakikolwiek sposób naruszyli prawa kościoła. Ten akt jest skutkiem naruszenia konkordatu.

Jak wiadomo protestowała stolica apostolska dwukrotnie przeciw postępowaniu rządu terazniejszego w Hiszpanii i prosiła, ażeby nienaruszano konkordatu, niedziałano wbrew religijnemu uczuciu narodu. Ponieważ to wszystko nieskutkowało, wspomniał Ojciec Święty w swej alokucyi najprzód z należytem uznaniem o religijności narodu i pobożności Królowy, a potem oświadczył, że rząd naruszył prawa stolicy apostolskiej i targnął się na wiarę Hiszpanów; ubolewając nad tem nieszczęściem wyrzekł dalej, że konkordat z roku 1851 tem samem przestał już istnieć, i przypomniał cenzurę, której podpadają ci wszyscy, którzy biorą udział w takich aktach.

Nakoniec wydał rząd kantonu tesyńskiego ustawę, która w kościele zaprowadza świecką konstytucyę, i narusza jak najmocniej prawa kościelne i powagę stolicy apostolskiej. Przeciw tej ustawie założyli protestacyę przewielebny arcybiskup Medyolanu, biskup z Como i pełnomocnik papieski w Lucernie, i to samo uczynił także Ojciec Święty w swej alokucyi."

Dziennik *Armonia* w Turynie otworzył subskrypcyę na rzecz ubogich proboszczów, ażeby im ułatwić nieprzyjęcie wsparcia ofiarowanego z kasy kościelnej; między pierwszemi subskrybentami jest nazwisko Conte Solaro della Magarata.

Według tego samego dziennika wzięła górę partya katolicka na odbytych w Port Maurice wyborach municypalnych.

Dziennik *Movimento* utrzymuje, że do rządu nadeszło już uwiadomnienie o exkomunikacyi, zagrożonej na odbytem niedawno konsystoryum w Rzymie.

Kompania piemonckiego korpusu inżynierów otrzymała rozkaz odejścia do Krymu; 800 baraków budują dla korpusu expedycyjnego.

Niemce.

(Świeższe wiadomości. — Książę Prus powrócił. — Kuryer rosyjski. — Zamknięcie sejmu saskiego. — Hanower przywraca konstytucyę z r. 1840.)

Jego królewiczowska Mość książę Prus przybył dnia 8. b. m. z Petersburga z powrotem do Berlina.

Ces. rosyjski kuryer gabinetowy Dabusch przybył dnia 5. b. m. do Berlina z depeszami z Petersburga.

Drezdno, 7 sierpnia. Dziś odbyło się uroczyste zamknięcie sejmu krajowego, i Jego Mość król wykonał akt ten osobiście. W mowie od tronu wyraził się król co do polityki zewnętrznej temi słowy:

„Zawikłania polityczne, o których wspominałem na początku ostatniego, nadzwyczajnego sejmu, nieżostały wprawdzie jeszcze dotąd załatwione; mamy jednak wielką nadzieję, że Niemce a z niemi nasza ojczyzna saska będą uwolnione od dolegliwości i ofiar wojny. Rezultat ten zawdzięczamy głównie jedności i gorliwości rzeszy niemieckiej w wiernem przestrzeganiu honoru i interesów Niemczy; także i Mój rząd podniósł zawsze tylko w tym duchu głos swój u związku."

Proklamacya króla hanowerskiego z 1. sierpnia, datowana w Montbrillant, (o ktorej wspomnieliśmy w N. 182 G. L. w doniesieniach z ostatniej poczty) uzasadnia postanowienie królewskie, by niezapuszczać się w dalsze układy ze stanami, lecz stosownie do uchwały związku z 19. kwietnia r. b., wykonać natychmiast rewizyę konstytucyi, a równoczesne rozporządzenie królewskie w 24 paragrafach znosi wszystkie postanowienia konstytucye zganione w sprawozdaniu wydziału sejmowego i zaprowadza na ich miejsce napowrót postanowienia konstytucyi z 6. sierpnia 1840. Tym sposobem powróci stan rycerski do zupełnego posiadania praw swoich, ustawy wyborcze będą zniesione; pierwsza izba będzie się składać prócz książąt, królewskich dygnitarzy stanowych, biskupów i wysokich urzędników w większej części z deputowanych stanu rycerskiego, a druga z deputowanych miast i właścicieli gruntów. Sejm trwa 6 lat, a stany będą zwoływane co dwa lata. Pod względem systemu podatkowego odnowiono tylko kilka paragrafów dawnej konstytucyi krajowej i zapowiedziano projekta do zmiany innych punktów konstytucyi. Przy końcu zaś, zastrzega to rozporządzenie rządowi przedłożenie wniosków nowemu zgromadzeniu stanów względem składowej zmiany obudwu izb hanowerskich.

Grecya.

(Swieższe wiadomości: Zuchwałość rozbójników. — Zmiany w ministeryum oczekiwane.)

Ateny, 3. sierpnia. Zuchwałość rozbójników szerzy się w pobliżu miasta. Słychać, że banda rozbojników napadłszy na Liwadyę, zabrała z sobą burmistrza tego miasta i uwolniła go dopiero za znacznym okupem. Wkrótce oczekują zmiany w ministerstwie; słychać, że Kalergis wystąpi a Maurokordatos zajmie jego miejsce; Jego królewska Mość zakazał panu Kalergis przystępu do Dworu. *(Litogr. koresp. austr.)*

Turcya.

(Świeższe wiadomości: Czyszczenie powietrza. — Złożenie kolei. — Dar Sułtana Omerowi. — Konferencye z p. Thouvenel. — Prezydent rady tanzymatu mianowany. — Trzęsienie w Brussie. — Abd-el-Kader chory.)

Konstantynopol, 30. lipca. Dywan nakazał w Konstantynopolu użycie wszelkich środków policyjnych o oczyszczeniu powietrza w stolicy. — Rząd ma wydać publiczną odezwę do kompanii europejskich względem założenia kolei żelaznej przyrzekając bezpłatne ustąpienie gruntu i wyłączny przywilej użytkowania. — Jego Mość Sułtan darował Omerowi Baszy trzy bogate klucze w Rumelii i Anatolii. Słychać, że Omer Basza niepowróci do Krymu, lecz obejmie dowództwo dwóch armii w Małej Azyi. — Minister spraw zagranicznych Porty Fuad Effendi miał w Terapii długą konferencyę z panem Thouvenel ambasadorem francuskim,

Mehemet Kebresli Basza (według „lit. kor. austr." Mehemet Kupriuli) mianowany został prezydentem rady Tansimatu; Ismail i Sami Basza mianowani członkami tej rady.

W Brusie ponowiło się trzęsienie ziemi dnia 25. lipca. Abd-el-Kader chory. *(Ind. belge.)*

(P. Thouvenel składa listy wierzytelne. — Konferencye z ministrami. — P. Benedetti wyjeżdżał w misyi do Krymu.)

Konstantynopol, 26. lipca. P. Thouvenel w towarzystwie całego poselstwa swego miał wczoraj zaszczyt wręczyć na osobnej audyencyi swoje pisma wierzytelne J. M. Sułtanowi w pałacu Czeragańskim; Fuad Basza, minister spraw zewnętrznych i Nureddin Bey, dragoman Dywanu, byli obecni na posłuchaniu. P. Thouvenel, który zamieszkał pałac poselski w Terapii, miał już kilka konferencyi z Ali Baszą, wielkim wezyrem i z Mehemedem Rudszi Baszą, seraskierem.

P. Benedetti, poseł, który reprezentował tu Dwór francuski, odjechał wczoraj w osobnej misyi do jenerała Pelissier'a z polecenia posła francuskiego. *(Zeit.)*

Azya.

(Nadzwyczajne poselstwo Rosyi do Persyi.)

Z *Teheranu* piszą pod dniem 18. czerwca, że wyprawiony w nadzwyczajnej misyi do Szacha Persyi rosyjski jenerał Brussiłów, przybył do Teheranu, ale dla ramazanu niemógł jeszcze mieć audyencyi u Szacha. Sadzą, że zamiarem tego poselstwa jest, prócz oznajmienia o wstąpieniu na tron Cesarza Alexandra, nalegać na dwór perski, ażeby z zachowywanej dotychczas neutralności wystąpił.

(Głód w prowincyi „Kanton" w Chinach. — Dawne rządy się ustalają).

Korespondent gazty powszechnej pisze z **Kantonu** pod dniem 6. czerwca: „Od ostatniego listu mego, w którym donosiłem o rozpędzeniu tutejszej hałastry buntowniczej, przeżyliśmy bardzo smutne czasy. Musieliśmy odpokutować za haniebny postępek, jakiego dopuścili się zeszłej zimy obcy wodzowie. Wszystkie pola ryżowe zniszczyło wtedy pospólstwo i wieśniak niebył w stanie zebrać swego plonu. Skutkiem tego był znaczny brak głównego artykułu pożywienia, to jest ryżu. W ostatnich dwóch miesiącach wzmogła się cena jego do niesłychanej dotąd wysokości; gdy bowiem w zwyczajnych latach kosztuje jeden Pekul (prawie 125 funtów) $1\frac{1}{2}$ dolara, podniosła się cena jego teraz na 5 dolarów, a jeżli się zważy, że prosty wyrobnik w zwykłych czasach zarabia właśnie tyle, ile potrzeb je na życie, niepowinno dziwić niekogo, że przy trzykrotnie wyższych cenach mnóstwo ludzi ginie z głodu, których liczbę powiększa i to jeszcze, że biedny wyrobnik w czasach zamieszania nawet zwykłego nieznachodzi zarobku. Trudno wyobrazić sobie tę nędzę, kto niemiał sposobności widzieć ją własnemi oczyma. Wyjąwszy znaczną liczbę żebraków, którzy włóczą się po ulicach, niemożemy my cudzoziemcy wyobrazić sobie należycie tych cierpień, i niedowierzamy doniesieniom Chińczyków, że tysiące ludu umiera z głodu w tej prowincyi. Dodajmyż do tego jeszcze niezmierną liczbę straconych, w przecięciu najmniej 100 głów dziennie, a nasunie nam się prawie to przekonanie, że nieszczęście to było może koniecznie potrzebne śród takiego przyludnienia. Że ceny ryżu doszły tak niesłychanej wysokości, jestto fakt niezaprzeczony, i niektórzy cudzoziemcy zarobili przytem znaczne sumy. A któżby uwierzył, że pomimo takiej nędzy i głodu niewydarzył się żaden rozruch publiczny. Biedni ludzi kładli się spokojnie, by umrzeć śmiercią głodu. To co w każdem państwie europejskiem wstrzęsłoby niezawodnie rząd w jego posadach, zgniotło ta przeciwnie w okamgnieniu głowę rewolucyi. Dawny porządek powraca powoli, ale gruntownie, i potępiane tylokrotnie panowanie mandarynów ustala się napowrót. Rzeka oddawna tak opróżniona, napełnia się codzień więcej wszelkiego rodzaju statkami, i towary przychodzą na targi, które od kilku miesięcy były nieprzystępne dla nas."

Afryka.

(Said Basza powrócił z wyprawy. — Arcyksiążę Maxymilian wyjechał do Tulonu. — Zbuntowani w Tripolidzie Arabowie są za uległością. — Konzul angielski.)

Okręt „Jourdain" przywiózł dnia 6. sierpnia pocztę z Egiptu z wiadomościami z Alexandryi z dnia 28. lipca. Said Basza powrócił z wyprawy na Beduinów, którzy się poddali. Jego Cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę Maxymilian miał z swą eskadrą odpłynąć do Tulonu.

Listy z Tripolidy są z dnia 26. czerwca. Szczątki armii Beja powróciły do tego miasta. Zbuntowani Arabowie opanowali cały kraj, wyjąwszy stolicę. Proszą o wstawienie się mocarstw zachodnich u Sułtana, żeby zaspokojono ich prawne żądania. — W Tripolidzie umarł tamtejszy angielski konzul. *(Indep. belge.)*

Z teatru wojny.

(Świeższe wiadomości. — Depesza Pelissiera z 7. sierpnia.)

Monitor z dnia 9. sierpnia ogłasza następującą depeszę jenerała Pelissier z dnia 7. b. m.: Nieprzyjaciel nieprzedsiębrał nic przeciw naszym okopom; wydarzyło się kilka wypadków cholery.

(Depesza księcia Gorczakowa z 5. sierpnia.)

Gazeta Wiedeńska ogłasza telegraficzną depeszę księcia Gorczakowa z Sebastopola z dnia 24. lipca (5. sierpnia) $8\frac{1}{2}$ godzina wieczór tej treści:

Nic nowego. Ogień nieprzyjaciela zwolniał.

(W pozycyi flot pod Kronsztadem nie było zmiany.)

Dzienniki petersburgskie ogłaszają depeszę jeneralnego gubernatora wojennego, według której dnia 26. i 27. lipca żadna niezaszła zmiana w pozycyi flot sprzymierzonych pod Kronsztadem.

(Świeższe wiadomości. — Wojska do Azyi mniejszej. — Anapę demolują.)

Jenerał Vivian objeżdża wybrzeża czarnego morza dla upatrzenia stosownego miejsca na wylądowanie 9 do 10.000 wojska do Azyi. Fortyfikacye Anapy mają być demolowane. Czerkiesi chcieli się opierać robotom przygotowawczym, ale flota wstrzymała ich opór.

(Wojska w oczekiwaniu do ataku.)

Dziennikowi *Patrie* donoszą z Krymu pod dniem 26. lipca, że wojsko co godziny oczekuj rozkazu do ataku, gdyż wszelkie przygotowania są już ukończone, a roboty oblężnicze niemogą posuwać się dalej z obawy, by nienatrafiono na roboty nieprzyjacielskie. Rosyanie ze swej strony rozszerzają coraz bardziej swe roboty obronne. Tak pomiędzy innemi ustawili naprzeciw wielkiej bateryi Francuzów z północnej strony Sebastopola działa najcięższego kalibru; wiele innych bateryi budują jeszcze i słychać nawet, że będą mogli skierować przeciw temu ważnemu punktowi 180 do 200 armat. — Mimo to mają francuscy oficerowie największą nadzieję zwycięztwa.

Z pod Sebastopola donoszą: Francuskie baterye są w przecięciu tylko o 70 metrów oddalone od najodleglejszych punktów twierdzy. Hodrograficzne roboty w cieśninie pod Jenikale odbywają się bez ustanku, a fortyfikacye miasta są już ukończone. Część załogi fortu św. Pawła zabrała podczas rekonesansu z 8go lipca 600 sztuk wołów.

(Wypływ okrętów z Donu na morze azowskie wstrzymany.)

Dziennik *Presse d'Orient* donosi z Kerczu z dnia 22, że rosyjskie statki, które się były schroniły na Don, chciały wypłynąć na morze azowskie, ale znowu się cofnąć musiały, ścigane przez okręta szprzymierzonych.

(Rozkaz dzienny z ogłoszeniem żałoby Królowej po zgonie Raglana.)

Krolowa angielska kazała uwiadomić armię Krymską o śmierci Lorda Raglana, co jenerał Simpson uczynił następującym rozkazem dziennym:

„Główna kwatera pod Sebastopolem, 15. lipca 1855. Jej Mość Królowa raczyła mi rozkazać, bym całej armii Jej król. Mości wyrazil głęboki i szczery zal nad stratą naszego dzielnego i walecznego dowódzcy, Lorda Raglana, która całe wojsko pogrążyła w smutku. Jej Mość Królowa pragnie nadto utwierdzić się w swej nadziei i zaufaniu do armii, że wszyscy będą z równą szlachetnością jak dotąd wypełniać swe obowiązki, i że Jej Mość Królowa będzie mogła zawsze jednakowo szczycić się swoją armią, chociaż wola nieba pozbawiła ją walecznego wodza, który tak często wiódł armię do sławy i zwycięztwa."

Oprócz tego rozkazu dziennego odczytano także armii krymskiej biografię zmarłego i mowę pochwalną dla niego.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Telegraf między Petersburgiem i Sebastopolem już ukończono, a od niejakiego czasu przyjmują także i w Odesie depesze prywatne do Sebastopola.

Gazeta petersburgska donosi z 2. sierpnia:

W ciągu 29. lipca nieprzedsięwzięła flota żadnych obrotów. Wczoraj wieczór oddzieliło się od niej i wypłynęło na morze: angielski okręt dwupokładowy, 7 łodzi kanonierskich i 1 okręt kupiecki. Dnia 30. lipca nieruszała się flota z dawniejszego stanowiska swego i mgła gęsta zakrywała ją przez większą część dnia.

Podpisano: Jenerał-adjutant *Ignatiew*.

Z Gdańska donoszą pod dniem 3. sierpnia do dziennika *Times*, że flota sprzymierzonych uderzy wkrótce na Sweaborg.

Kopenhaga, 7. sierpnia *Dagbladet* donosi, że wiceadmirał Mourier dzisiaj w nadzwyczajnej misyi wyjeżdza do Paryża doręczyć J. M. Cesarzowi Francuzów insygnia orderu Słonia.

Madryt, 6. sierpnia. Reorganizacya gwardyi narodowej w Barcelonie odbyła się spokojnie. — Dnia 1. sierpnia wynosił bieżący dług państwa 605 milonów. Z gorliwością pracują nad ułożeniem statystyki kościelnej. — Cholera nieustaje.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie żółkiewskim.)

Żółkiew, 5. sierpnia. Według doniesień handlowych płacono w drugiej połowie lipca na targach w Bełzie, Krystynopolu, Lubaczowie i Żółkwi w przecięciu za korzec pszenicy 12r.—13r.30k.—14r.—14r.; żyta 8r.—9r.—12r.—8r.24k.; jęczmienia 6r.12k.—7r.—9r.—7r.12k.; owsa 0—3r.—7r.—4r.; hreczki 7r.—6r.30k.—0—7r.r.12k.; kartofli w Lubaczowie 4r. Cetnar siana kosztował 1r.20k.—1r.20k.—1r.—1r.12k. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 4r. 4r.—7r.—8r.24k., miękkiego po 3r.—3r.—6r.—7r.12k. Funt mięsa wołowego kosztował 7k.—8k.—8k.—$8\frac{1}{2}$k. i garniec okowity 1r. 40k.—1r.36k.—2r.45k.—1r57k. m. k.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.

Hr. Golejewski Ant., z Harasymowa. — PP. Krzyszkiewicz Ludwik, z Krakowa. — Ludwik Jan, c. k. komisarz indemnizacyjny, ze Żółkwi. — Koch Aug., ze Stok.

Dnia 12. sierpnia.

Hr. Koziebrodzki Feliks, z Tarnopola. — PP. Melbachowski Adam, z Truskawca. — Grochowalski Karol, z Czyżykowa. — Nahujowski Ant., z Czernicy. — Zaleski Filip, ze Żółkwi.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. sierpnia.

Hr. Gorajski Józef, do Krakowa. — PP. Terlecki Ant., do Łanowiec. — Jabłonowski Józef, do Bakowiec.

Dnia 12. sierpnia.

Hr. Deym Feliks, c. k. rotmistrz, do Krakowa. — PP. Machatka Antoni, c k. radzca finansowy, do Krakowa. — Sawicki Teofil, do Lubienia. — Jorkasch-Koch Aug, do Stok. — Jorkasch-Koch Wilhelm, doktor medycyny, do Brzeżan. — Bogdanowicz Maxym., do Czernowak.

Kurs lwowski.

Dnia 10. sierpnia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	5	28	5	31
Dukat cesarski	„ „	5	30	5	32
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	28	9	32
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	49	1	50
Talar pruski	„ „	1	46	1	47
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	20	1	21
Galicyj. listy zastawne za 100 zr.	bez kuponów	93	—	93	20
Galicyjskie Obligacye indem.	bez kuponów	71	15	71	45
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	82	—	82	45

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 11. sierpnia 1855.

		złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	m. k.	—	—
„ przedał „ „ 100 po	„ „	—	—
„ dawał „ „ za 100	„ „	—	—
„ żądał „ „ za 100	„ „	—	—

Wiédeński kurs papierów.

Dnia 8. sierpnia.

				w przecięciu
Obligacye długu państwa	5%	za sto	$76\frac{7}{8}$ 77	77
detto pożyczki narod.	5%	„	$82\frac{3}{8}$	$82\frac{3}{8}$
detto z r. 1851 serya B.	5%	„	—	—
detto z r. 1853 z wypłatą	5%	„	—	—
Obligacye długu państwa	$4\frac{1}{2}$%	„	—	—
detto detto	4%	„	$61\frac{1}{4}$	$61\frac{1}{4}$
detto z r. 1850 z wypłatą	4%	„	—	—
detto detto detto	3%	„	—	—
detto detto	$2\frac{1}{2}$%	„	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834		„	—	—
detto detto z r. 1839		„	121	121
detto detto z r. 1854		„	$100\frac{1}{4}$ 100 $99\frac{3}{4}$	100
Obl. wiéd. miejskiego banku	$2\frac{1}{2}$%		—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850	5%		—	—
Obl. indemn. Niż. Austr.	5%		—	—
detto krajów koron.	5%		$72\frac{3}{4}$ 75	74
Akcye bankowe			958 955	956
Akcye n. a. Tow. eskp. na 500 złr.			$437\frac{1}{2}$ $436\frac{1}{4}$	$436\frac{1}{4}$
Akcye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 złr.			$2032\frac{1}{2}$	$2032\frac{1}{2}$
Akcye kolei żel. Glognickiej na 500 złr.			—	—
Akcye kolei żel. Edynburskiej na 200 złr.			—	—
Akcye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 złr.			226	226
Akcye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 złr.			578 588	585
Akcye austr. Lloyda w Tryeście na 500 złr.			—	—
Galicyjski listy zastawno po 4% na 100 złr.			—	—
Renty Como			—	—

Wiédeński kurs wekslów.

Dnia 8. sierpnia.

		w przecięciu
Amsterdam za 100 holl. złotych	— l.	— 2 m.
Augsburg za 100 złr. kur.	$119\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$	$119\frac{3}{8}$ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę $24\frac{1}{2}$ fl.	$118\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$	$118\frac{1}{2}$ 3 m.
Genua za 300 lire nowe Piemont.	—	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	$86\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{4}$ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	$118\frac{1}{4}$ 2 m
Liwurna za 300 lire toskań.	$116\frac{3}{4}$ l.	$116\frac{3}{4}$ 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	11–30 29 30 l.	11-30 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	$117\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$ l.	$117\frac{5}{8}$ 2 m.
Marsylia za 300 franków	$137\frac{3}{4}$ l.	$137\frac{3}{4}$ 2 m.
Paryż za 300 franków	$138\frac{1}{4}$ 138 $138\frac{1}{4}$ l	$138\frac{1}{4}$ 2 m
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— 31 T S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	$23\frac{1}{2}$ $\frac{3}{8}$	$23\frac{3}{8}$ Agio.
Ducaten al marco		— Agio.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 9 sierpnia o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 97. — Augsburg $119\frac{1}{4}$. — Frankfurt $118\frac{1}{4}$. — Hamburg 86. — Liwurna 116. — Londyn 11.28 l. — Medyolan $117\frac{1}{4}$ l. — Paryż 138 l.

Obligacye długu państwa 5% 77 — $77\frac{1}{8}$. Detto S. B. 5% 90 — 91. Detto pożyczki narod. 5% $82\frac{1}{8}$—$82\frac{3}{16}$. Detto $4\frac{1}{2}$% $66\frac{1}{2}$—$66\frac{3}{4}$. Detto 4% 61 — $61\frac{1}{4}$. Detto z r. 1850 z wypłatą 4% — — —. Detto z r. 1852 4% — — —. Detto Glognickie 5% $92\frac{1}{4}$—$92\frac{1}{2}$. Detto z r. 1854 5% — — —. Detto 3% $47\frac{1}{2}$—$47\frac{3}{4}$. Detto $2\frac{1}{2}$% $37\frac{1}{2}$—$37\frac{3}{4}$. Detto 1% $15\frac{5}{8}$ — $15\frac{7}{8}$. Obl. indemn. Niż. Austr. 5% $79\frac{1}{2}$ — 80. Detto krajów kor. 5% 72 — 76. Pożyczka z r. 1834 229—$229\frac{1}{2}$. Detto z r. 1839 $120\frac{1}{2}$ — 121. Detto z 1854 $99\frac{1}{4}$ — $99\frac{1}{2}$. Oblig. bank. $2\frac{1}{2}$% 56—$56\frac{1}{2}$. Obl. lom. wen. pożyc. r. 1850 5% 99 — 100. Akc. bank. z ujmą 960 — 962. Detto bez ujmy — — —. Akcye bankowe now. wydania — — —. Akcye banku eskomp. $86\frac{1}{2}$ — $86\frac{3}{4}$. Detto kolei żel. półn. Ces. Ferdynanda $202\frac{1}{2}$ — $202\frac{5}{8}$. Wiéd.-Rabskie — — —. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej 224 — 226. Detto Tyrnawskiej 1. wydania 18 — 20. Detto 2. wydania 25 — 30. Detto Edynburgsko-Neusztadzkiej $90\frac{1}{4}$—$90\frac{1}{2}$. Detto żeglugi parowej 576 — 578. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 573 — 574 Prior. obl. Lloydy (w srebrze) 5% $93\frac{1}{2}$—$93\frac{3}{4}$. Północn. kolei 5% 84 — $84\frac{1}{2}$. Glognickie 5% 72 — 73. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% $82\frac{1}{2}$— 83. Detto Lloyda 492 — 495. Detto młyna parowego wiédeń. 108 — 109. Renty Como $13\frac{1}{8}$—$13\frac{3}{8}$. Esterhazego losy na 40 złr. 74 — $74\frac{1}{2}$. Windischgrätza losy $26\frac{1}{4}$—$26\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $25\frac{1}{4}$—$25\frac{1}{2}$. Keglevicha losy $10\frac{3}{8}$—$10\frac{5}{8}$. Cesarskich ważnych dukatów Agio $23\frac{1}{8}$ — $23\frac{1}{4}$

(Kurs pieniężny na giełdzie wiéd. d. 9. sierpnia o pół do 2. po południu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio $23\frac{1}{8}$. Ces. dukatów obrączkowych agio $22\frac{5}{8}$. Ros. imperyały 9.31 Srebra agio 21 gotówką.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 11. sierpnia.

Obligacye długu państwa 5% $76\frac{9}{16}$; $4\frac{1}{2}$% —; 4% —; 4% z r. 1850 — 3% —; $2\frac{1}{2}$% — losowane obligacye 5% —; Losy z r. 1834 za 1000 złr —: z. r. 1839 $120\frac{1}{2}$. Wiéd. miejsko bank. $55\frac{1}{4}$. Węgiers. obl. kamery nadw. —; Akcye bank. 959. Akcye kolei półn. $2017\frac{1}{2}$. Glognickiej kolei żelaznej —. Odenburgskie —. Budwejskie 226. Dunajskiej żeglugi parowej 562. Lloyd —. Galic. l. z. w Wiédniu —. Akcye niż.-austr. Towarzystwa eskomptowego a 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. $97\frac{5}{8}$ Augsburg $119\frac{1}{4}$ l. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 118. l. 2. m. Hamburg $86\frac{1}{8}$ l. 2. m. Liwurno —. l. 2. m. Londyn $11.28\frac{1}{2}$. l. m. Medyolan $117\frac{1}{2}$. Marsylia —. Paryż 138. Bukareszt 231. Konstantynopol —. Smyrna —; Agio duk. ces. $23\frac{3}{8}$. Pożyczka z roku 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —; 5% niż. austr. obl. indemn. —; innych krajów koron. —; renty Como —; Pożyczka z roku 1854 $99\frac{1}{16}$. Pożyczka narodowa $82\frac{1}{16}$. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. $327\frac{3}{4}$ fr.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zran.	326.35	+ 13.3°	88.5	wschodni ci.	pogoda
2 god. pop.	326.52	+ 26.0°	50.2	południowy sł.	„
10 god. wie.	327.21	+ 17.0°	87.8	„ „	„

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „**Der Barbier von Sevilla**“.

Dnia 11 sierpnia 1855 roku wyciągnięto w c. k. urzędzie loteryjnym Lwowskim następujące pięć liczb:

53. 15. 34. 72. 79.

przyszłe ciągnienia nastąpią dnia 25. sierpnia i 5. września 1855 roku.

K R O N I K A.

(Stan cholery we Lwowie.)

Na dniu 10. sierpnia zasłabło 103 osób, a umarło 66. W ogóle od początku zarazy zapadło 4655, a umarło 2259 osób.

Na dniu 11. sierpnia zasłabło 61, a umarło 60 osób. Ogółem od powstania zarazy zapadło 4716, a umarło 2319 osób.

(Nieszczęśliwy przypadek na kolei żelaznej). Z Weisskirchen piszą do gazety temeszwarskiej, że dnia 28. lipca wydarzyło się pod Jassenowa wielkie nieszczęście, a to z nieostrożności werszeckiego woźnicy. Stanął on z wozem parosprzężnym niedaleko kolei żelaznej; za zbliżeniem się lokomotywy spłoszyły się konie i wbiegły na kolej żelazną właśnie w tej chwili, gdy pociąg nadchodził. Tym sposobem wypadły maszyny i dwa węglem kamiennym naładowane wagony z kolei, oba konie wraz z wozem zostały zgruchotane, a lokomotywa spadła do rowu, przyczem dwóch podpalaczy zginęło na miejscu, dwaj inni maszyniści otrzymali lekkie rany. Oprócz znacznej szkody została także i jazda kolei żelaznej na dłuższy czas przerwana.

— (Siła zbrojna angielska). Dziennik „Times“ podaje następujące data o sile zbrojnej angielskiej: Liczba mieszkańców Anglii w roku 1811 wynosiła 12,596 803 dusz. Z tej ludności zaciągnęliśmy na rok 1813 niemniej jak 140.000 majtków i żołnierzy okrętowych, równie jak 237.000 regularnego wojska. Prócz tego mieliśmy pod bronią 83 000 milicyi regularnej, i mogliśmy liczyć na posiłki 288.000 milicyi lokalnej, równie jak n 6: 000 yeomenów konnych. To wynosi razem 813 000 ludzi. W roku zaś 1851 po odbytej konskrypcyi wynosiła liczba mieszkańców Anglii 21,121.967 dusz, tak iż teraz, policzywszy do tego wzrost późniejszy, jest prawie w dwójnasób tak wielka, jak w roku 1813. Zostawiamy naszym czytelnikom do woli ztąd wniosek.“ Zaraz potem oświadcza dziennik „Times“, jednakże zasiłki te na pozór tak wielkie, tracą bardzo wiele z swej liczby przezto, że prądy swoje muszą rozdzielać na wszystkie strony świata po całej kuli ziemskiej, aż do Pegu, Hong-Kong, Australii i Kaffrów.

— (Wynalazek pożyteczny). P. Siegfried Marek, mechanik c. k. politechnicznego instytutu, wynalazł instrument (zwany Antigrafem), za pomocą którego ułatwiono litografom i miedziorytnikom odbijanie odwrotne obrazów oryginalnych na kamieniu lub płycie metalowej.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.